اختیار داخلی

یکشنبه ۱۳ آبان ماه ۱۳۵۸ ـ شماره ۱۰۵۹۳ ۲

براساس ۶ اصل تازه

نظام قضائی کشور تعیین شد

★ شورایعالی قضائی: عالیترین مرجع قضائی کشور

★ وزیر دادگستری: آزمون قضائی بدون حضور اعضای شورایعالی انتخاب میشود

در جلسه علنی عصر دیروز مجلس بررسی نهائی قانون اساسی نظام قضائی کشور، پس از ظهر امروز به پایان رسید. براساس این نظام، قوه قضائیه مستقل بوده و شورایعالی قضائی عالیترین مرجع قضائی کشور خواهد بود.

در آغاز جلسه دیروز ۳ تن از نمایندگان پیرامون ضمیمه بودن آیت‌الله قاضی طباطبائی و شهادت کردستان صحبت کردند. دکتر بهشتی رئیس جلسه در این مورد گفت: شهادت مرحوم طالقانی در تبریز و قاضی طباطبائی در تبریز برای همه کسانی که به این انقلاب عشق می‌ورزند مایه تاسف و تاثر است. این ضایعه بزرگ را بخصوص رهبر امام‌امت ـ روحانیت مبارز و مترقی در آذربایجان تسلیت می‌گوئیم و مجلس جمیل آرزو میکنیم همینطور هم درمورد برادران ارتشی که در کردستان بودند شهید انقلاب بعرجه به شهادت نائل آمدند.

ایام قضائی

آیتالله مجلس‌خبرگان قانون اساسی بند ۵ و ۶ اصل دیگر از اصول پیشنهادی قانون‌اساسی را به این شرح تصویب کرد:

۵ ـ پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی و مسئول تحقق بخشیدن به عدالت و عدم‌تبعیض و وظایف زیر است:

۱ ـ رسیدگی و صدور حکم در مورد تظلمات ـ تجدیدنظر، طرح‌اصل دعاوی ـ فصل خصومات و اخذ تصمیم در امور که در آن قسمت از امور حسبیه است.

۲ ـ کشف جرم و تعقیب مجازات و تعزیر مجرمین و اجرای حدود و تعزیرات مدون جزائی اسلام ـ نظارت بر اقدام مناسب برای پیشگیری از وقوع جرم و اصلاح مجرمان.

اصل ۱۶۲ ـ به منظور انجام مسئولیتهای قوه قضائیه شورایی بنام شورای عالی قضائی تشکیل میگردد که بالاترین مقام قوه‌قضائیه است و وظایف آن به شرح زیر میباشد:

۱ ـ ایجاد تشکیلات لازم در دادگستری به منظور مسئولیتهای اصل ۱۴۱

۲ ـ تهیه لوایح قضائی متناسب با جمهوری‌اسلامی

۳ ـ سفر قضات مجتهد و شایسته و عزل و نصب آنها بنحوی که مقتضای استقلال و تعیین مشاغل و ترفیع‌آنان و منتقل نمودن آنها از امور اداری طبق قانون است.

اصل ۱۴۲ ـ رئیس‌دیوان‌عالی‌کشور، دادستان‌کل و رئیس سازمان‌تفتیش‌کل دادگاه‌ها و تعیین صلاحیت آنها بعهده دادستان کل است.

اصل ۱۴۵ ـ وزیر دادگستری مسئول کلیه مسائل مربوط به روابط قوه قضائیه با قوه مجریه و قوه مقننه را برعهده دارد و در راستای سیاستهای کلی شورای عالی قضائی به پیشنهاد لوایح قضائی می‌پردازد.

اصل ۱۴۶ ـ شورای عالی قضائی ۱۱ عضو دارد که عبارتند از:

۱ ـ رئیس دیوان عالی کشور

۲ ـ دو نفر قاضی مجتهد و عادل به انتخاب قضات کشور

۳ ـ دادستان کل ـ رئیس سازمان تفتیش کل ـ رئیس دیوان محاسبات ـ وزیر دادگستری ـ رئیس سازمان مدیریت و استخدام کشور ـ رئیس سازمان برنامه و بودجه ـ رئیس دانشگاه تهران ـ رئیس دانشگاه علوم اسلامی و حوزه‌های علمیه.

اعضای این شورا برای مدت ۵ سال ـ بطریق قانون انتخاب میشوند و انتخاب شرایط انتخاب شونده و انتخاب کننده را قانون معین میکند.

اصل ۱۴۸ ـ دیوان‌عالی کشور به منظور نظارت براجرای درست قوانین در محاکم و ایجاد وحدت رویه قضائی و انجام مسئولیت خاصی که طبق قانون به آن تحویلی میگردد تشکیل میگردد.

اصل ۱۴۹ ـ دستگاه قضائی موظف است در صدور رأی مستدل باشد و رسیدگی در دادگاه علنی باشد مگر در مواردی که تشخیص داده شود علنی بودن مخل نظم و آداب عمومی است.

اصل ۱۵۰ ـ دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است در تحقق اهداف و اجرای وظایف مذکور در اصول قبل از هیچ کوششی دریغ نورزد.

اصل ۱۵۱ ـ در روابط خارجی جمهوری اسلامی ایران با دول غیر محارب، التزام به صلح‌آمیز و مسالمت‌آمیز بودن روابط بر اساس مصالح متقابل و احترام متقابل و عدم دخالت در امور داخلی دول دیگر است.

اصل ۱۵۲ ـ دفاع از کشور وظیفه همه افراد ملت است و دولت جمهوری اسلامی ایران باید نیروی نظامی و انتظامی خود را برای دفاع از استقلال و تمامیت ارضی و نظام اسلامی کشور سازمان دهد.

اصل ۱۵۳ ـ ارتش جمهوری اسلامی ایران و نیروهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و بسیج و سایر نیروها باید در تمام امور از جمله انتخاب افراد و تعیین سلسله مراتب رتبه‌ها و درجات و مسئولیتها و ترفیع و تنزل و بازنشستگی و امثال آن با ضوابط اسلامی مطابقت کند.

اصل ۱۵۴ ـ دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است سیاست خارجی خود را بر اساس موازین اسلامی تنظیم کند.

اصل ۱۵۵ ـ هیچ‌گونه تبعیض ناروا در استفاده از رسانه‌های عمومی مانند رادیو و تلویزیون و امثال آن و همچنین در استفاده از وسائل و امکانات دولتی و عمومی مجاز نیست.

اصل ۱۵۶ ـ قوه قضائیه قوه‌ای است مستقل که پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی و مسئول تحقق بخشیدن به عدالت و عدم‌تبعیض و وظایف زیر است:

۱ ـ رسیدگی و صدور حکم در مورد تظلمات ـ تجدیدنظر ـ طرح‌اصل دعاوی ـ حل‌وفصل خصومات و اخذ تصمیم در امور حسبیه

۲ ـ کشف جرم و تعقیب مجازات و تعزیر مجرمین و اجرای حدود و تعزیرات مدون جزائی اسلام ـ اقدام مناسب برای پیشگیری از وقوع جرم و اصلاح مجرمان.

اصل ۱۵۷ ـ به منظور انجام مسئولیتهای قوه قضائیه شورایی بنام شورای عالی قضائی تشکیل میگردد که بالاترین مقام قوه‌قضائیه است و وظایف آن به شرح زیر میباشد:

۱ ـ ایجاد تشکیلات لازم در دادگستری به منظور انجام مسئولیتهای اصل ۱۴۱

۲ ـ تهیه لوایح قضائی متناسب با جمهوری‌اسلامی

۳ ـ سفر قضات مجتهد و شایسته و عزل و نصب آنها بنحوی که مقتضای استقلال و تعیین مشاغل و ترفیع‌آنان و منتقل نمودن آنها از امور اداری طبق قانون است.

اصل ۱۴۲ ـ رئیس‌دیوان‌عالی‌کشور، دادستان‌کل و رئیس سازمان‌تفتیش‌کل دادگاه‌ها و تعیین صلاحیت آنها بعهده دادستان کل است.

اصل ۱۴۵ ـ وزیر دادگستری مسئول کلیه مسائل مربوط به روابط قوه قضائیه با قوه مجریه و قوه مقننه را برعهده دارد و در راستای سیاستهای کلی شورای عالی قضائی به پیشنهاد لوایح قضائی می‌پردازد.

اصل ۱۴۶ ـ شورای عالی قضائی ۱۱ عضو دارد که عبارتند از:

۱ ـ رئیس دیوان عالی کشور

۲ ـ دو نفر قاضی مجتهد و عادل به انتخاب قضات کشور

۳ ـ دادستان کل ـ رئیس سازمان تفتیش کل ـ رئیس دیوان محاسبات ـ وزیر دادگستری ـ رئیس سازمان مدیریت و استخدام کشور ـ رئیس سازمان برنامه و بودجه ـ رئیس دانشگاه تهران ـ رئیس دانشگاه علوم اسلامی و حوزه‌های علمیه.

اعضای این شورا برای مدت ۵ سال ـ بطریق قانون انتخاب میشوند و انتخاب شرایط انتخاب شونده و انتخاب کننده را قانون معین میکند.

اصل ۱۴۸ ـ دیوان‌عالی‌کشور به منظور نظارت براجرای درست قوانین در محاکم و ایجاد وحدت رویه قضائی و انجام مسئولیت خاصی که طبق قانون به آن تحویلی میگردد تشکیل میگردد.

اصل ۱۴۹ ـ دستگاه قضائی موظف است در صدور رأی مستدل باشد و رسیدگی در دادگاه علنی باشد مگر در مواردی که تشخیص داده شود علنی بودن مخل نظم و آداب عمومی است.

اصل ۱۵۰ ـ دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است در تحقق اهداف و اجرای وظایف مذکور در اصول قبل از هیچ کوششی دریغ نورزد.

اصل ۱۵۱ ـ در روابط خارجی جمهوری اسلامی ایران، التزام به صلح‌آمیز و مسالمت‌آمیز بودن روابط بر اساس مصالح متقابل و احترام متقابل و عدم دخالت در امور داخلی دول دیگر است.

اصل ۱۵۲ ـ دفاع از کشور وظیفه همه افراد ملت است و دولت جمهوری اسلامی ایران باید نیروی نظامی و انتظامی خود را برای دفاع از استقلال و تمامیت ارضی و نظام اسلامی کشور سازمان دهد.

اصل ۱۵۳ ـ ارتش جمهوری اسلامی ایران و نیروهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و بسیج و سایر نیروها باید در تمام امور از جمله انتخاب افراد و تعیین سلسله مراتب رتبه‌ها و درجات و مسئولیتها و ترفیع و تنزل و بازنشستگی و امثال آن با ضوابط اسلامی مطابقت کند.

اصل ۱۵۴ ـ دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است سیاست خارجی خود را بر اساس موازین اسلامی تنظیم کند.

اصل ۱۵۵ ـ هیچ‌گونه تبعیض ناروا در استفاده از رسانه‌های عمومی مانند رادیو و تلویزیون و امثال آن و همچنین در استفاده از وسائل و امکانات دولتی و عمومی مجاز نیست.

اصل ۱۵۶ ـ قوه قضائیه قوه‌ای است مستقل که پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی و مسئول تحقق بخشیدن به عدالت و عدم‌تبعیض و وظایف زیر است:

۱ ـ رسیدگی و صدور حکم در مورد تظلمات ـ تجدیدنظر ـ طرح‌اصل دعاوی ـ حل‌وفصل خصومات و اخذ تصمیم در امور حسبیه

۲ ـ کشف جرم و تعقیب مجازات و تعزیر مجرمین و اجرای حدود و تعزیرات

۳